

# OBSAH

|                                                                                                                                                                                |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Úvodem . . . . .                                                                                                                                                               | 7         |
| <b>I. Sociologická koncepcie řešení české otázky do vzniku samostatného československého státu . . . . .</b>                                                                   | <b>9</b>  |
| 1. Vytváření buržoazní koncepcie řešení české otázky v 19. století a její kritika . . . . .                                                                                    | 9         |
| 2. Nové prvky v názoru na českou otázku v politickém programu českého realismu a spor o smysl českých dějin . . . . .                                                          | 12        |
| 3. Česká otázka a politika novoslovanství . . . . .                                                                                                                            | 15        |
| 4. Teorie austromarxismu a česká otázka . . . . .                                                                                                                              | 16        |
| 5. Bohumír Šmeral . . . . .                                                                                                                                                    | 18        |
| <b>II. Období rozvoje buržoazní sociologie v českých zemích a na Slovensku</b>                                                                                                 | <b>20</b> |
| 1. Vznik pozitivismu a jeho charakteristické rysy . . . . .                                                                                                                    | 20        |
| 2. Gustav Adolf Lindner . . . . .                                                                                                                                              | 22        |
| 3. Emanuel Makovička, Josef Trakal . . . . .                                                                                                                                   | 27        |
| 4. Vznik českého kritického realismu: J. Kaizl, K. Kramář . . . . .                                                                                                            | 29        |
| 5. Sociologický systém Masarykův a jeho kritika . . . . .                                                                                                                      | 31        |
| 6. Hlasisté a jejich postavení v dějinách sociologického myšlení na Slovensku: V. Šrobár, M. Hodža, J. Lajčiak . . . . .                                                       | 49        |
| 7. Politická sociologie E. Beneše . . . . .                                                                                                                                    | 54        |
| 8. Charakteristika vývoje sociologie v Československu mezi dvěma válkami                                                                                                       | 58        |
| A. Činnost Masarykovy sociologické společnosti při Sociálním ústavu                                                                                                            | 58        |
| B. Charakteristika činnosti MSS v letech 1925—1930. B. Foustka                                                                                                                 | 60        |
| C. Podstata sporů uvnitř MSS ve třicátých letech. Vznik Společnosti pro sociální bádání. E. Chalupný . . . . .                                                                 | 65        |
| D. Charakteristika nemarxistických a buržoazních sociologických škol a směrů mezi dvěma válkami . . . . .                                                                      | 71        |
| E. Vznik marxistického sociálního a sociologického myšlení: J. Hrdina, Z. Nejedlý, J. Mukařovský, K. Konrad, B. Václavek, E. Urx, skupina DAV, J. Šverma, L. Svoboda . . . . . | 72        |

|                                                                                                                  |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| F. Česká sociologická společnost v letech 1940—1946 . . . . .                                                    | 76  |
| G. Obnova činnosti MSS a Společnosti pro sociální bádání. Vznik Sociologického odboru Matice slovenské . . . . . | 79  |
| H. Vytvoření Vysoké školy politické a sociální v Praze a Vysoké školy sociální v Brně . . . . .                  | 82  |
| I. Ukončení činnosti MSS. A. I. Bláha . . . . .                                                                  | 84  |
| 9. Sociografie A. Štefánka . . . . .                                                                             | 87  |
| <br>III. Z vývoje marxistické sociologie po roce 1945 . . . . .                                                  | 92  |
| 1. Andrej Sirácky . . . . .                                                                                      | 92  |
| 2. Karel Galla . . . . .                                                                                         | 94  |
| 3. Charakteristika vývoje sociologie v letech 1964—1969 . . . . .                                                | 99  |
| A. „Masový“ rozvoj sociologie v druhé polovině 60tých let . . . . .                                              | 99  |
| B. Usnesení SÚV KSČ O rozvoji marxistické sociologie v Československu . . . . .                                  | 101 |
| C. Celostátní seminář k základním otázkám sociologie v Praze . . . . .                                           | 104 |
| D. Československá účast na 6. světovém sociologickém kongresu v Evianu . . . . .                                 | 106 |
| E. I. Celostátní konference československých sociologů v Bedřichově u Špindlerova Mlýna . . . . .                | 112 |
| F. Kritika sociologického pokusu o sociální stratifikaci v díle Československá společnost . . . . .              | 115 |
| G. Selhání sociologů v období společenské krize v letech 1968—1969 . . . . .                                     | 120 |
| 4. Poučení z krizového vývoje . . . . .                                                                          | 123 |
| <br>Seznam nejdůležitější použité literatury . . . . .                                                           | 127 |
| Resumé . . . . .                                                                                                 | 131 |